

LIKVIDAATTORIEN MENETTELYTAVAT JA BOLSHEVIKKIEN PUOLUETEHTÄVÄT

Kriisi, jota puolueemme nykyään potee, johtuu — kuten olemme jo useita kertoja sanoneet — niiden pikkuporvarillisten ainesten horjuvaisuudesta, jotka ovat tulleet työväenluokan liikkeeseen vallankumouksessa ja ovat nyt aiheuttaneet toisella sivustalla menshevikkien likvidaattoruuden ja toisella sivustalla otzovismi-ultimatismien. Taistelu kahdella sivustalla on sen vuoksi välttämätön tehtävä oikean vallankumouksellisen-sosialidemokraattisen taktiikan puolustamiseksi ja puolueen rakentamiseksi. Bolshevistinen puolue ryhmä käykin horjumattomasti tätä taistelua karaisten ja liittäen siten yhteen kaikkia todella puoluekantaisia, todella marxilaisia, sosialidemokraattisia aineksia.

Jotta tätä taistelua puolueen puolesta voitaisiin käydä menestyksellisesti, — sillä Joulukuun konferenssissa v. 1908 *puolue* tuomitsi jyrkästi likvidaattoruuden ja yhtä jyrkästi eristäytyi otzovismi-ultimatismista samassa konferenssissa, — on käsitettävä selvästi se tilanne, jossa tätä taistelua sosialidemokratian sisällä joudutaan käymään. „Golos Sotsial-Demokrata” № 16—17 ja uusi otzovisti-ultimatistien miltei-sanomalehti (toverien Maksimovin ja Lunatsharskin 8-sivuinen lentolehtinen „Kaikille tovereille”) ansaitsevat huomiota eniten juuri sen takia, että ne kuvaavat havainnollisesti tuota tilannetta. Sekä „Golos” että Maksimov ja kumpp. peittelevät likvidaattoreita. Huomiota herättää se, että likvidaattoreilla oikealta ja likvidaattoreilla vasemmalta on samanlaiset menettelytavat, mikä samalla todistaa kummankin asenteen hataruutta.

Likvidaattoruus on „tahallisen venyvä ja ilkeämielisen epämääräinen sanapahanen”, vakuuttelee „Golosin” pää-

kirjoituksen kirjoittaja. Maksimov uskottelee, että „Proletari” suuretelee ja paisuttelee sen ja ultimatistien välillä olevia käytännön erimielisyyksiä periaatteellisten erimielisyyksien asteelle. Poloinen „Golos”! Tähän asti sillä on ollut mahdollisuus sysätä koko „keksinnön ilkeämielisyys” bolshevikkien, s.o. „ryhmävastustajainsa”, kontolle. Nyt tuosta keksinnön ilkeämielisydestä täytyy syyttää Plehanovia ja Bundia (ks. „Otkliki Bunda” № 3, likvidaattoruudesta Bundissa). Plehanov ja bundilaisetko kieroilevat „ilkeämielisesti” vaiko „Golos” — kumpi on uskottavampaa?

Me emme ole likvidaattoreita, vakuuttelee „Golos”, me vain tulkitsemme toisin puoluejäsenyyden; sääntöjen 1. pykälän me hyväksyimme *Tukholmassa bolshevistisessä sanamuodossa*, mutta ei siitä ole haittaa; juuri nyt, kun Plehanov on syyttänyt meitä likvidaattoruudesta, me vedämme esiin 1. pykälän ja tulkitsemme koko surullisen kuuluisan likvidaattoruutemme siten, että haluamme vain laajentaa puolue-käsitettä. Puolue nähkääs ei ole ainoastaan puoluejärjestöjen summa (jollaisen myönnytyksen me itse teimme bolshevikeille *Tukholmassa*), vaan myös kaikki ne, jotka työskentelevät puoluejärjestön *ulkopuolella*, puolueen valvonnan ja johdon alaisina!

Kuinka erinomainen hätävalhe, kuinka nerokas keksintö: ei mitään likvidaattoruutta, vaan ainoastaan vanhoja kiistoja 1. pykälästä! Vika on vain siinä, että siten te *todistatte* Plehanovin syytöksen, hyvät golosilaiset, sillä *todellisuudessa* te olette, kuten jokainen puoluekantainen sosialidemokraatti ja jokainen sosialidemokraattinen työmies sen heti käsittää, vetäneet esiin 1. pykälää koskevan vanhan ryönän *nimenomaan puolustaaksenne* likvidaattoruutta (= puoluejärjestön vaihtamista „muodottomaan” legaaliiseen järjestöön: ks. vuoden 1908 Joulukuun konferenssin päätöslauselmaa). *Todellisuudessa* te juuri siten avaattekin oven likvidaattoreille, vaikka kuinka vakuuttelisitte *sanoissa*, että „tahdotte” avata oven sosialidemokraattisille työläisille.

Prikulleen niin kuin Maksimov, joka uskottelee, ettei hän ole otzovismin puoltaja, että hän vain (vain!) pitää Duumaan osallistumista koskevaa kysymystä „kovin, kovin kiistanalaisena”. 1. pykälä on kiistanalainen. Duumaan osallistuminen on kiistanalaista — mitä tekemistä tässä on

„ilkeämielisillä” keksinnöillä otzovismista ja likvidaattoruudesta?

Me emme ole likvidaattoreita, vakuuttelee „Golos”, me vain arvelemme, että Plehanov on „onnellisesti kiertänyt kysymyksen siitä, miten on meneteltävä, jos puoluesolun rakenne haittaa nimenomaan juuri puoluesolun uudestijärjestämistä”. Todellisuudessa Plehanov ei ole kiertänyt tätä kysymystä, vaan on avoimesti ja suoraan ratkaissut sen: siihen, että bolshevikit syrjäyttivät otzovisti-ultimatistit, hän on vastannut kehottamalla puoluekantaisuuteen, tuomitsemalla jakaantumisen ja likvidaattoruuden. Puoluesolu on illegaalisen puoluejärjestön tyyppi; siinä ovat ylipäänsä olleet vallitsevassa asemassa bolshevikit ja sen uudestijärjestämistä (Duumaan osallistumista varten, legaalisiin yhdistyksiin osallistumista varten j.n.e.) ovat *häirinneet* otzovistit. Puoluekantaiset menshevikit eivät ole voineet vastata bolshevikkien suorittamaan otzovistien syrjäyttämiseen muulla tavalla kuin Plehanov on vastannut. „Golos” sen sijaan kieroilee ja todellisuudessa *kannattaa* likvidaattoreita *toistaen* ulkomaisessa illegaalisessa julkaisussa *liberaalien* juorun siitä, että bolshevikkien järjestöillä on salaliittolaishuone, että bolshevikit eivät halua rakentaa laajoja työväenjärjestöjä ja osallistua edustajakokouksiin y.m.s. (sillä *osallistumalla* uusiin „mahdollisuuksiin” puoluesolut siten juuri uudestijärjestäytyivätkin osallistumista varten, siten juuri oppivat todellisuudessa uudestijärjestäytymään). Kun sanotaan, että puoluesolun „*rakenne*” haittaa sen uudestijärjestämistä, niin se merkitsee, että *todellisuudessa* propagoidaan jakaantumista, puolustellaan likvidaattorien hajottavia tekoja puoluetta *vastaan*, puoluetta, joka on kokoonpantu nimenomaan nykyisellä tavalla rakennettujen puoluesolujen summasta.

Me emme ole likvidaattoreita, emme ole legalisteja, me vain vakuutamme „puoluekantaisessa” (nimikilven mukaan!), „illegaalisessa” (mutta rva Kuskovan hyväksymässä!) julkaisussa, että puoluesolun (ja solujen summan, puolueen) rakenne *haittaa* puolueen uudestijärjestämistä. Me emme ole otzovisteja, emme ole sosialidemokratian duumatoiminnan hajottajia, me vain vakuutamme (vuonna 1909), että kysymys Duumaan osallistumisesta on „hyvin kiistanalainen” ja että „duumalaisuus” peittää puolueellamme kaiken muun. Kummatko näistä kahdentyyppi-

sistä likvidaattoreista tuottavat enemmän vahinkoa puolueelle?

Plehanov erosi „Yhteiskunnallisesta liikkeestä” sanoen, että Potresov on lakannut olemasta vallankumousmies. Potresov kirjoittaa kirjeen Martoville: minkä vuoksi minua on loukattu? sitä en tiedä. Martov vastaa: en minäkään tiedä. Molemmat toimittajat suorittavat „tutkimuksia” („Golosin” sanonta!) Plehanovin tyytymättömyyden syistä. Molemmat toimittajat kirjoittavat kolmannelle toimittajalle, Masloville, mutta osoittautuu, ettei Maslovkaan tiedä, minkä takia Plehanov eroaa. He olivat vuosikautia työskennelleet Plehanovin kanssa, he olivat yrittäneet *Plehanovin ohjeiden mukaan* korjailla Potresovin kirjoitusta, mutta kun painetussa sanassa ja julkisesti heitettiin syytös heitä vastaan, niin heistä tuli yhtäkkiä sellaisia, etteivät he ymmärtäneet, mistä Plehanov Potresovia syyttää, ja ryhtyivät tekemään „tutkimuksia” siitä! Tuohon onnettomaan vastoinkäymiseen asti he olivat kaikki olleet niin taitavia, niin kokeneita kynänkäyttäjiä, — nyt he muuttuivat lapsiksi, jotka „eivät tiedä”, millainen vallankumouksesta luopumisen henki löyhkää Tsherevaninin kirjoituksista, Potresovista, koko „Yhteiskunnallisesta liikkeestä”. Roland-Holst huomasi tuon hengen Tsherevaninilla — luultavasti myös ilkeyksissään! Mutta Tsherevanin *yhdessä Potresovin kanssa* kirjoitteli edelleenkin *samassa* hengessä ja julkaisi siellä ja siellä *varauksen*... mitä tekemistä tässä on likvidaattoruudella? Kadetit = vehiläiset varausten kera. Tsherevanin, Potresov ja „Yhteiskunnallinen liike” = vallankumouksesta luopuminen varausten kera. Niin, niin, kuinka tahallisen venyvä ja ilkeämielisen epämääräinen sanapahanen tuo „likvidaattoruus” onkaan!

Mutta yhtä tahallisen venyvä ja ilkeämielisen epämääräinen sanapahanen on „jumalanrakentaminen”, huutavat Maksimov ja Lunatsharski, Tsherevaninia voidaan suojella kirjoittamalla *varaus*; onko sitten Lunatsharski huonompi kuin Tsherevanin ja Potresov? Ja niinpä Lunatsharski ja Maksimov kyhäävät *varauksen*. „Miksi minä kieltäydyn tästä terminologiasta?” — sellainen on Lunatsharskin kirjoituksen tärkeimmän pykälän otsikko. Vaihtakaamme epämukavat termit, älkäämme puhuko uskonnosta enempiä kuin jumalanrakentamisestakaan... voidaanhan puhua enemmän „kulttuurista”... menepä ja ota sitten selvä, mitä

me teille tarjoamme uuden, todella uuden ja todella sosialistisen „kulttuurin” nimellä. Puolue on niin tungetteleva, niin sietämätön (pykälä: „Sietämättömyydestä” Lunatsharskilla)— siis vaihtakaamme „terminologiaa”, eiväthän he taistele aatteita vastaan, vaan „terminologiaa” vastaan...

Kuulkaahan, herttaiset golosilaiset, etteköhän te aio 18.—19. numerossa julistaa kieltäytyvänne terminologiasta... esimerkiksi likvidaattoruuden suhteen? Kuulkaahan, „Yhteiskunnallisen liikkeen” toimittajat, etteköhän te aio III—X niteissä *selittää*, että „teitä ei ole ymmärretty”, että te ette ole puoltaneet mitään „hegemonia-aatetta”, että vähäisintäkään likvidaattoruuden henkeä... ei hitustakaan!.. te ette hyväksy?

Pietarilaiset otzovisti-ultimatistit, jotka jo kauan aikaa ovat pilanneet koko Pietarin komitean työtä, ajoivat läpi Duman vaalien aattona (syyskuussa 1909) päätöslauselman, joka todellisuudessa veisi vaalit karille. Työläiset alkoivat kapinoida puolueen hyväksi ja pakottivat likvidaattorit vasemmalta perumaan typerän päätöslauselman. Nyt Maksimov kieräilee: päätöslauselma nähkääs on „äärimmäisen virheellinen”, mutta toverit „itse luopuivat siitä”. „Selvä juttu”, kirjoittaa Maksimov, „ultimatismilla sinänsä ei ole mitään tekemistä tuon virheen kanssa”. Ei se ole selvää, toveri Maksimov, vaan selvää on se, että te peittelette puolueelle *turmiollista* likvidaattoruutta vasemmalta.— Pietarin kaupungin Viipurinpuolen menshevikit esiintyivät likvidaattoruutta vastaan (luultavasti hekin pelkän ilkeämielisyytensä vuoksi?). „Golos” ensin hyväksyi heidän menettelynsä („Proletarin” jälkeen). Nyt likvidaattori-menshevikki *G—g*³⁷ on kirjoittanut „Golosin” 16.—17. numeroon ja sättii niin pahasti kuin taitaa viipurinpuolelaisia, sättii kaikkein pahimmilla sanoilla — voitteko kuvitella? — menshevistisessä lehdessä sättii menshevikkejä *bolshevikeiksi!* „Golosin” toimitus muuttuu hyvin vaatimattomaksi, aivan viattomaksi ja Maksimovin tapaan pesee kätensä: „emme ota vastuullemme” (16.—17. numeron liitteessä 2. sivun 2. palsta), „se on tosiasiakysymys”...

...Mikä ilkeämieliset parjaajat ne ovatkaan sepittäneet „legendan” (Martovin sanonta „Vorwärtsissa”³⁸), että „Golos” muka peittelee likvidaattoruutta, auttaa likvidaattoruutta! Eikö se ole parjausta, että likvidaattoreita muka

auttaa se, joka illegaalisessa lehdessä tekee pilkkaa Keskuskomitean duumatoiminnasta vihjaillen ilkeästi, että tämä toiminta on kehittynyt „siitä lähtien, kun Keskuskomitean jäsenten enemmistö asettui asumaan ulkomaille” (sama),— varsinkin kun *ei ole mahdollisuutta* kumota noita ilkeämielisiä vihjauksia, t.s. *kertoa* totuutta illegaalisen Keskuskomitean duumatoiminnasta...

Maksimov uskottelee, että kysymys duumaryhmän *puoluekantaisen* johtamisen mahdollisuudesta on kovin, kovin kiistanalainen (kaksivuotisen kokemuksen jälkeen). „Golos” vakuuttelee, että tuo johtaminen *puolueen* taholta on pelkkää puhetta („siitä lähtien, kun Keskuskomitean jäsenten enemmistö asettui asumaan ulkomaille”). Sekä Maksimov että golosilaiset lyövät rintoihinsa ja vakuuttelevat, että vain parjaajat levittävät huhuja oikeisto- ja vasemmistolikvidaattorien *puoluevastaisesta* toiminnasta.

Sekä Maksimov että golosilaiset selittävät koko taistelun likvidaattoruutta vastaan johtuvan henkilöiden ja ryhmien taipumuksista „ulosheittämiseen”. Maksimov käyttääkin juuri tätä sanaa. Plehanovin kehotuksen yleiseen rajankäyntiin ryhtymisestä „Golos” on suutuksissaan luonnehtinut „kirurgiaksi”, „parturoimis- ja verenpäästö”-menetelmäksi, „Sobakevitsh-Leninin” menettelytavoiksi, „uljaan” P:n³⁹ menettelytavoiksi (P. = plehanovilainen menshevikki, joka ei ole pelännyt sanoa suoraan totuutta Tsherevaninien, Larinien ja Potresovien likvidaattoruudesta). „Proletari” viekastelee kuin diplomaatti, mielistelee Plehanovia (Maksimov), „Proletari” yrittää palveluksilla päästä Plehanovin suosioon („Golos”: Plehanovia kohtaan „palveluvainen” „Proletarin” „pakinoitsija”). Näettehän: maksimovilaiset ja golosilaiset antavat aivan samanlaisen selityksen uusista jakaantumisista ja uusista ryhmittymistä.

Jättäkäämme sätkynukeille mokomat selitykset ja siirtykäämme asiaan.

Likvidaattoruus on syvälinen yhteiskunnallinen ilmiö, joka on erottamattomassa yhteydessä liberaalisen porvariston vastavallankumoukselliseen mielialaan, demokraattisen pikkuporvariston keskuudessa tapahtuvaan rappeutumiseen ja hajoamiseen. Liberaalit ja pikkuporvarilliset demokraatit yrittävät tuhansin keinoin turmella vallankumouksellista sosialidemokraattista puoluetta, horjuttaa ja kaataa sen, raivata maaperää sellaisille legaalisille työväenyhdistyk-

sille, joissa heillä saattaisi olla menestystä. Ja tällaisena aikana likvidaattorit taistelevat aatteellisesti ja organisatorisesti eilispäivän vallankumouksen tärkeintä perua vastaan, huomisen vallankumouksen tärkeintä tukipylvästä vastaan. Golosilaiset (joilta puolue ei pyydä mitään muuta kuin rehellistä, suoraa, ehdotonta sotaa *likvidaattoreita* vastaan) tekevät kieroilullaan *palveluksen likvidaattoreille*. Vastavallankumouksen historia on ahdistanut menshevismin seinää vasten: joko taistele likvidaattoruutta vastaan tahi rupea sen apuriksi. Nurinpäin käännetty menshevismi, s.o. otzovismi-ultimatismi, vie todellisuudessa myös likvidaattoruuden lujittamiseen: jos edelleenkin „kiistellään” duumatoiminnasta ja legaalisesta toiminnasta, jos yritetään säilyttää vanha järjestömuoto sopeuttamatta sitä uuden historiallisen ajankohdan mukaiseksi, muuttuneiden olosuhteiden mukaiseksi, niin *todellisuudessa* se on vallankumouksellisen toimettomuuden politiikkaa ja illegaalisen järjestön hajottamista.

Bolshevikeille asettuu tehtäväksi taistelu kahdella sivustalla — „keskeinen” tehtävä (jonka olemusta Maksimov ei ole ymmärtänyt, hän on nähnyt siinä vilpillisyyttä ja diplomatiiaa). Illegaalista sosialidemokraattista järjestöä ei voida säilyttää ja lujittaa, ellei sitä järjestetä systemaattisesti, järkkymättömästi, askel askeleelta uudelleen nykyisen vaikean ajankohdan hallitsemista *varten*, kaikkien ja kaikenlaisten legaalisten mahdollisuuksien „tukikohtien” kautta harjoitettavaa pitkällistä toimintaa *varten*.

Tämä puolueen tehtävä on määrätynyt objektiivisista olosuhteista. Kuka sen ratkaisee? Samat objektiiviset olosuhteet ovat määränneet puolueen kaikkien eri ryhmiin ja osiin kuuluvien *puoluemiesten lähentymisen toisiinsa*, ennen kaikkea bolshevikien lähentymisen puolue mies-menshevikkeihin, sen tyyppisiin menshevikkeihin kuin viipurinpuolelaiset Pietarissa ja plehanovilaiset ulkomailla. Bolshevikit puolestaan ovat avoimesti julistaneet tämän lähentymisen välttämättömyyden, ja me kehotamme siihen *kaikkia menshevikkejä*, jotka kykenevät taistelemaan avoimesti likvidaattoruutta vastaan ja kannattamaan avoimesti Plehanovia, ja tietenkin ennen kaikkea ja etenkin kehotamme menshevikkityöläisiä. Lähentyminen tulee tapahtumaan nopeasti ja laajassa mitassa, jos *sopimus* plehanovilaisten kanssa on mahdollinen: sopimus, jonka pohjana on

taistelu puolueen puolesta ja puoluekantaisuuden puolesta likvidaattoruutta vastaan, ilman mitään aatteellisia kompromisseja, ilman mitään taktillisten ja muiden erimielisyyksien hämäämistä puoluelinjan *puitteissa*. Tehkööt kaikki bolshevikit ja varsinkin bolshevikkityöläiset paikkakunnilla kaiken voitavansa tällaisten sopimusten aikaansaamiseksi.

Jos plehanovilaiset osoittautuvat liian heikoiksi tai järjestymättömiksi tahi eivät halua tehdä sopimusta, niin silloin me lähemme samaa päämäärää kohti pitempää tietä, mutta me lähemme sitä kohti ja pääsemme siihen joka tapauksessa. Silloin bolshevikkien puolueryhmä jää yksinään puolueen rakentajaksi, heti paikalla ja viipymättä, käytännöllisen toiminnan alalla (sillä Plehanov auttaa sitä vain kirjallisesti). Ponnistakaamme kaikin voimin viedäksemme eteenpäin tätä rakennustyötä, olkaamme armottomia golosilaisten ja maksimovilaisten halpamaisia temppeja ja kieräilyä kohtaan, käytännöllisen puoluetyön joka askeleella paljastakaamme ja leimatkaamme häpeällä proletariaatin edessä kumpienkin puoluevastaista kantaa.

Työväenluokka on painanut koko porvarilliseen vallankumoukseen Venäjällä oman, proletaarisen, vallankumouksellis-sosialidemokraattisen taktiikkansa leiman. Tätä tosiasiaa eivät mitkään liberaalien, likvidaattorien ja likvidaattoruuden apurien ponnistukset voi tehdä olemattomaksi. Ja edistyneimmät työläiset tulevat rakentamaan ja rakentavat vallankumouksellisen sosialidemokraattisen puolueen yhdessä niiden kanssa, jotka haluavat heitä siinä auttaa, niitä *vastaan*, jotka eivät halua auttaa tai eivät kykene siinä auttamaan.

„Proletari“ № 50,
marraskuun 28 (joulu-
kuun 11) pnrä 1909

Julkaistaan „Proletari“ lehden
tekstin mukaan